

Grupa Pharmena

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 r.

Wybrane dane finansowe	1
Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku	2
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
1.1 Opis działalności gospodarczej	9
1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących	9
1.3 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego do udostępnienia (publikacji)	9
1.4 Struktura Grupy	10
1.5 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości	10
1.6 Wpływ nowych standardów na sprawozdanie finansowe	11
1.7 Zasady konsolidacji	14
1.8 Utrata wartości niefinansowych aktywów	15
1.9 Kursy walut	15
2. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	16
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU	18
3.1 Przychody ze sprzedaży	18
3.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe	19
3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	19
3.4 Przychody i koszty finansowe	19
4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE	20
4.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym	20
4.2 Instrumenty finansowe	24
4.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku	27
4.4 Zobowiązania długo i krótkoterminowe	28
4.5 Kredyty bankowe	29
4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30
4.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych	30
5. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	31
5.1 Polityka zarządzania kapitałem	31
5.2 Kapitał podstawowy	31
5.3 Pozostałe kapitały	32

6.	WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD	33
6.1	Wartości szacunkowe	33
6.2	Profesjonalny osąd	34
7.	GRUPA PHARMENA ORAZ WARTOŚĆ FIRMY	34
7.1	Połączenia przedsięwzięć oraz wartość firmy	34
7.2	Inwestycje w jednostki stowarzyszone	35
7.3	Wspólne przedsięwzięcia	36
7.4	Zmiany struktury Grupy Pharmena w 2018 roku	36
8.	OPODATKOWANIE	36
8.1	Podatek dochodowy	37
8.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	38
8.3	Odroczony podatek dochodowy	38
9.	POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	39
9.1	Wartości niematerialne	39
9.2	Rzeczowe aktywa trwałe	43
9.3	Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego	45
9.4	Należności długoterminowe	46
9.5	Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	46
10.	KAPITAŁ OBROTOWY	46
10.1	Zapasy	46
10.2	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	47
10.3	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	48
11.	POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA	48
11.1	Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe	48
11.2	Rezerwy	49
11.3	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	49
11.4	Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	51
12.	POZOSTAŁE NOTY	51
12.1	Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	51
12.2	Nota objaśniająca do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	52
12.3	Zysk na akcję	53
12.4	Płatności w formie akcji	53
12.5	Dywidendy wypłacone	53
12.6	Transakcje z podmiotami powiązanymi	53
12.7	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	55
12.8	Zatrudnienie w Grupie	55
12.9	Zdarzenia po dacie bilansowej	55

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. zł		w tys. EUR	
	rok 2018	rok 2017	rok 2018	rok 2017
Przychody ze sprzedaży	13 040	12 492	3 056	2 943
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	83	(2 226)	19	(524)
Zysk (strata) brutto	(190)	(2 484)	(45)	(585)
Zysk (strata) netto	(475)	(2 459)	(111)	(579)
Zysk (strata) netto akcjonariuszy Spółki Dominującej Grupy	(444)	(2 459)	(104)	(579)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 613	734	847	173
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(446)	(313)	(105)	(74)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 919)	(1 015)	(684)	(239)
Przepływy pieniężne netto, razem	248	(594)	58	(140)
Średnia ważona liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 795 052	8 795 052	8 795 052
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 795 052	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) podstawowy netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(0,05)	(0,28)	(0,01)	(0,07)
Zysk (strata) rozwodniony netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(0,05)	(0,28)	(0,01)	(0,07)
Aktywa obrotowe	4 684	8 050	1 089	1 930
Aktywa trwałe	2 119	1 840	493	441
Aktywa razem	6 803	9 890	1 582	2 371
Zobowiązania krótkoterminowe	4 792	7 406	1 114	1 776
Zobowiązania długoterminowe	75	50	17	12
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	1 935	2 434	450	584
Liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 795 052	8 795 052	8 795 052

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Nota	2018	2017
Przychody ze sprzedaży	3.1	13 040	12 492
Koszt własny sprzedaży	3.2	(4 227)	(3 684)
Zysk (strata) ze sprzedaży		8 813	8 808
Koszty sprzedaży	3.2	(5 913)	(7 288)
Koszty ogólnego zarządu	3.2	(2 726)	(3 647)
Pozostałe przychody operacyjne	3.3	3	1
Pozostałe koszty operacyjne	3.3	(94)	(100)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		83	(2 226)
Przychody finansowe	3.4	6	-
Koszty finansowe	3.4	(279)	(258)
Zysk (strata) brutto		(190)	(2 484)
Podatek dochodowy	8.1	(285)	25
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(475)	(2 459)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto ogółem		(475)	(2 459)
Przypadający:			
Akcjonariuszom Spółki Dominującej		(444)	(2 459)
Akcjonariuszom niekontrolującym		(31)	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		8 795 052	8 795 052
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		8 795 052	8 795 052
Działalność kontynuowana			
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	12.3		
- podstawowy		(0,05)	(0,28)
- rozwodniony		(0,05)	(0,28)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2018	2017
Wynik netto	(475)	(2 459)
Inne całkowite (straty) / dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:	(53)	7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(53)	7
Inne całkowite (straty) / dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:	(2)	(2)
Zyski (straty) aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(2)	(2)
Inne całkowite (straty) / dochody netto po opodatkowaniu	(55)	5
Całkowite dochody netto	(530)	(2 454)
Całkowite dochody przypadające:		
Akcjonariuszom Spółki Dominującej	(499)	(2 454)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(31)	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2018	2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) brutto		(190)	(2 484)
II. Korekty razem		3 803	3 218
Amortyzacja		321	356
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		(66)	37
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		260	203
Zmiana stanu zapasów	10.1	597	9
Zmiana stanu należności	10.2	2 492	3 058
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem zobowiązań finansowych i z tyt. podatku dochodowego	10.3	(36)	74
Zapłacony/zwrócony podatek dochodowy		238	(517)
Inne korekty netto	12.2	(3)	(2)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		3 613	734
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		-	-
II. Wydatki		(446)	(313)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(446)	(313)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(446)	(313)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		985	7
Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		33	-
Kredyty i pożyczki, emisja dłużnych papierów wartościowych		952	7
II. Wydatki		(3 904)	(1 022)
Spłaty kredytów i pożyczek, wykup dłużnych papierów wartościowych		(3 579)	(727)
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	12.2	(53)	(93)
Odsetki		(272)	(202)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(2 919)	(1 015)
Razem przepływy pieniężne netto		248	(594)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		248	(594)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		7	(74)
Środki pieniężne na początek okresu	4.6	221	815
Środki pieniężne na koniec okresu	4.6	469	221

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
AKTYWA TRWAŁE		2 119	1 840
Wartości niematerialne	9.1	1 259	995
Rzeczowe aktywa trwałe	9.2	172	175
Należności długoterminowe	9.4	104	102
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.3	339	294
Pozostałe aktywa trwałe	11.1	245	274
AKTYWA OBROTOWE		4 684	8 050
Zapasy	10.1	2 505	3 102
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10.2	1 132	3 876
Należności z tytułu podatku dochodowego		57	609
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.6	469	221
Pozostałe aktywa obrotowe	11.1	521	242
AKTYWA RAZEM		6 803	9 890

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		1 936	2 434
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej		1 935	2 434
Kapitał podstawowy	5.2	880	880
Kapitał zapasowy	5.3	38 476	38 476
Kapitał pozostały-rezerwowo	5.3	1 059	1 059
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		188	241
Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		(2)	-
Zyski (straty) zatrzymane		(38 666)	(38 222)
- zysk (strata) z lat ubiegłych		(38 222)	(35 763)
- zysk (strata) netto		(444)	(2 459)
Udziały niekontrolujące		1	-
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		75	50
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		75	50
Zobowiązania finansowe	4.4	61	40
Rezerwy długoterminowe	11.2	14	10
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		4 792	7 406
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		4 264	6 855
Zobowiązania finansowe	4.4	1 005	3 653
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10.3	3 244	3 202
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		15	-
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	11.4	528	551
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		6 803	9 890

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane	Udziały niekontrolujące
Stan na 1 stycznia 2018	2 434	2 434	880	38 476	1 059	241	-	(38 222)	-
Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	2 434	2 434	880	38 476	1 059	241	-	(38 222)	-
Całkowite dochody netto	(530)	(499)	-	-	-	(53)	(2)	(444)	(31)
- wynik netto za okres	(475)	(444)	-	-	-	-	-	(444)	(31)
- inne całkowite (straty) / dochody netto	(55)	(55)	-	-	-	(53)	(2)	-	-
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego	32	-	-	-	-	-	-	-	32
- utworzenie spółki zależnej	32	-	-	-	-	-	-	-	32
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	1 936	1 935	880	38 476	1 059	188	(2)	(38 666)	1

	Kapitał własny razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządko- wanych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane
Stan na 1 stycznia 2017	4 888	4 888	880	36 739	1 059	234	2	(34 026)
Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	4 888	4 888	880	36 739	1 059	234	2	(34 026)
Całkowite dochody netto	(2 454)	(2 454)	-	-	-	7	(2)	(2 459)
- wynik netto za okres	(2 459)	(2 459)	-	-	-	-	-	(2 459)
- inne całkowite dochody netto	5	5	-	-	-	7	(2)	-
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego	1 737	1 737	-	1 737	-	-	-	-
- podział zysku	1 737	1 737	-	1 737	-	-	-	-
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego	1 737	1 737	-	-	-	-	-	1 737
- podział zysku / pokrycie straty	1 737	1 737	-	-	-	-	-	1 737
Stan na 31 grudnia 2017	2 434	2 434	880	38 476	1 059	241	-	(38 222)

CZĘŚĆ 1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Opis działalności gospodarczej

Pharmena Spółka Akcyjna (Spółka Dominująca) została utworzona na czas nieoznaczony w dniu 12 listopada 2002 roku w Łodzi w formie prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Rejestracja w KRS nastąpiła w dniu 19 grudnia 2002 r. W dniu 25 marca 2008 r. zmieniona została forma prawna Spółki. Pharmena Spółka Akcyjna została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 17 kwietnia 2008 r. pod numerem KRS 0000304079 w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka Dominująca posiada numer identyfikacyjny REGON – 473085607 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 728-24-67-846 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego Łódź - Widzew w dniu 6 stycznia 2003 r. oraz NIP UE PL 728-24-67-846 nadany dnia 23 kwietnia 2004 r.

Siedzibą Spółki Dominującej jest Łódź, ul. Wólczańska 178.

Pharmena S.A. prowadzi działalność na terytorium Polski, na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych.

Przedmiotem działalności Spółki Dominującej zgodnie z wpisem do KRS jest sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków numer wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD2007) - 4645Z.

Kapitał zakładowy Pharmena S.A. wynosi 879 505,20 zł.

W latach 2017 i 2018 zakres działalności Grupy nie uległ zmianie.

Spółka Pharmena S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, dla której Pelion S.A. jest Spółką Dominującą wyższego szczebla. Siedziba Pelion S.A. znajduje się w Łodzi przy ul. Zbąszyńskiej 3.

Czas trwania Spółki Dominującej i jednostki Grupy jest nieoznaczony.

1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących

W latach 2017 – 2018 oraz na dzień zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Pharmena S.A. sprawowali:

Konrad Palka	Prezes Zarządu
Marzena Wiczorkowska	Wiceprezes Zarządu
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu

W latach 2017 – 2018 oraz na dzień zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Radę Nadzorczą Pharmena S.A. stanowili:

Jerzy Gębicki	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Anna Sysa - Jędrzejowska	Członek Rady Nadzorczej
Jan Adamus	Członek Rady Nadzorczej
Jacek Szvajcowski	Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Molenda	Członek Rady Nadzorczej
Jacek Franasik	Członek Rady Nadzorczej do dnia 31 maja 2017 r.
Magdalena Tomaszewska	Członek Rady Nadzorczej od dnia 31 maja 2017 r. do dnia 19 grudnia 2018 r.
Jacek Dauenhauer	Członek Rady Nadzorczej od dnia 20 grudnia 2018 r.

1.3 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego do udostępnienia (publikacji)

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do udostępnienia (publikacji) oraz podpisane przez Zarząd Spółki Dominującej dnia 20 marca 2019 r.

1.4 Struktura Grupy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Pharmena obejmuje dane finansowe Spółki Dominującej oraz spółek zależnych: Cortria Corporation w Bostonie i Menavitin GmbH w Berlinie.

Podstawowym przedmiotem działalności Cortria Corporation jest prowadzenie badań klinicznych. Spółka Dominująca Pharmena S.A. posiada 100% udziałów w kapitale i w prawach głosu spółki zależnej.

W trzecim kwartale 2018 roku Spółka Dominująca utworzyła Spółkę Menavitin GmbH w Berlinie, która prowadzi sprzedaż suplementów diety na rynkach Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Spółka Dominująca posiada 92,5% udziałów w kapitale i w prawach głosu Spółki.

Spółki zależne konsolidowane są metodą pełną.

1.5 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe (sprawozdanie finansowe, sprawozdanie) zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Koszt historyczny ustalany jest na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Walutą funkcjonalną Spółki Dominującej jest złoty polski, a spółek Grupy działających poza terytorium Polski jest dolar amerykański (Cortria Corporation) oraz euro (Menavitin GmbH). Walutę prezentacji Grupy Kapitałowej stanowi złoty polski.

Podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiły:

- sprawozdanie jednostkowe Jednostki Dominującej sporządzone zgodnie z MSSF,
- sprawozdanie jednostkowe Spółki Cortria Corporation, sporządzone w oparciu o politykę rachunkowości określoną przez standardy obowiązujące w Stanach Zjednoczonych (US Gaap),
- sprawozdanie jednostkowe Spółki Menavitin GmbH, sporządzone w oparciu o politykę rachunkowości określoną przez standardy obowiązujące w Niemczech (German Gaap).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera przekształcenia wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych spółek prowadzących księgi wg krajowych zasad rachunkowości do zgodności z przyjętą polityką rachunkowości wg MSSF.

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do udostępnienia (publikacji), biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Okres i zakres sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok obrotowy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku i zawiera dane porównawcze, które stanowią dane za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku.

Jako dane za okres porównywalny, Grupa zaprezentowała dane z zatwierdzonego w dniu 26 lutego 2019 roku do udostępnienia (publikacji) i zbadanego sprawozdania finansowego za rok 2017.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki Pharmena S.A. dokonał oceny występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogłyby wskazywać poważne wątpliwości co do zdolności Grupy do kontynuowania działalności.

Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które nasuwają wątpliwości co do zdolności do kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Po dniu bilansowym, do dnia zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) sprawozdania finansowego:

- nie wystąpiły żadne zdarzenia, które wskazywałyby na niezasadność przyjętego założenia o kontynuowaniu działalności przez spółki Grupy,
- Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogłyby podać w istotną wątpliwość zdolność spółek Grupy do kontynuowania działalności.

1.6 Wpływ nowych standardów na sprawozdanie finansowe

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zastosowanymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania:

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” - wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” - zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” - zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Wpływ zastosowania nowych standardów MSSF 15 "Przychody z umów z klientami", MSSF 9 "Instrumenty finansowe" na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Pharmena przedstawiono poniżej.

Wpływ MSSF 15 "Przychody z umów z klientami" na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Pharmena.

- MSSF 15 - Przychody z umów z klientami. MSSF 15 wprowadził nowy, pięciostopniowy model pomiaru oraz rozpoznawania przychodów ze sprzedaży, zgodnie z którym przychody ujmowane są w takiej kwocie, co do której jednostka oczekuje zapłaty oraz w takim momencie i w takim stopniu, które odzwierciedlają spełnienie przez Grupę zobowiązania do wykonania świadczenia oraz dostawy towaru. W zależności od spełnienia określonych w standardzie kryteriów, przychody ujmowane są jednorazowo (w momencie gdy kontrola nad dobrami i usługami jest przeniesiona na klienta) albo rozkładane w czasie w sposób obrazujący wykonanie świadczenia. Grupa dokonała analizy poszczególnych kategorii przychodów oraz zawartych umów pod kątem wpływu zastosowania MSSF 15 na sposób rozpoznawania przychodów, w tym w szczególności pod kątem momentu oraz wysokości ujmowanego przychodu, jak również zweryfikowała prawidłowość prezentacji poszczególnych kategorii przychodów. Ujęcie przychodów wg MSSF 15, bazuje na cenie transakcyjnej z uwzględnieniem prawdopodobieństwa wystąpienia zwrotów. W przypadku sprzedaży z możliwością zwrotu, przychody ze sprzedaży ujmowane są w kwocie niższej niż kwota należna od kontrahenta. Różnica ujmowana jest jako zobowiązanie wobec kontrahenta i zostaje odniesiona na przychody w momencie, gdy kontrahent nie dokona zwrotu w ustalonym terminie.

Grupa prowadzi działalność w obszarach hurtowej sprzedaży towarów do aptek, drogerii oraz dystrybutorów. Podpisane z odbiorcami umowy zawierają tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż produktu zatem Grupa oceniła, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Grupy z tytułu takich umów nie jest istotny. Przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad produktem. W ramach oceny wpływu wprowadzenia MSSF 15, Grupa rozważyła m.in. następujące aspekty:

- Gwarancje - Grupa udziela gwarancji na sprzedawane produkty. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. Grupa nie stosuje dodatkowych regulacji ani umów w tej kwestii, dlatego też w konsekwencji, istniejące gwarancje będą dalej ujmowane zgodnie z MSR 37. Na podstawie dokonanej analizy stwierdzono, że zastosowanie MSSF 15 nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Wymogi dotyczące ujmowania i wyceny zgodnie z MSSF 15 mają również zastosowanie do ujmowania i wyceny zysku/ straty ze sprzedaży aktywów niefinansowych (takich jak rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne), w sytuacji gdy taka sprzedaż nie odbywa się w normalnym toku prowadzenia działalności gospodarczej. Wpływ przyjęcia MSSF 15 w tym zakresie nie jest istotny. Grupa stosuje MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych, z zastosowaniem metody uproszczonej zgodnie z paragrafami C7–C8 MSSF 15.

Wpływ MSSF 9 "Instrumenty finansowe" na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Pharmena

- MSSF 9 - Instrumenty finansowe. MSSF 9 zastąpił MSR 39. Standard wprowadził model przewidujący trzy kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadził nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Poniższa tabela prezentuje wpływ wdrożenia MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych:

Kategorie instrumentów finansowych	Klasyfikacja	
	Wg MSR 39	Wg MSSF 9
Pożyczki i należności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Kaucje	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa zastosowała MSSF 9 retrospektywnie, ale skorzystała z możliwości nieprzekształcania danych za okresy porównawcze. W rezultacie podane informacje porównawcze nadal są oparte na zasadach rachunkowości wcześniej stosowanych przez Grupę i opisanym w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017. Z przeprowadzonych analiz wynika, że MSSF 9 nie miał istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. W związku z nieistotnym wpływem MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie prezentuje szczegółowych uzgodnień zmian na moment wprowadzenia standardu w oddzielnej nocie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, ale na dzień bilansowy 31 grudnia 2018r. nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 „Leasing” - zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpocząć procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów - z wyjątkiem MSSF 16 „Leasing” - nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy. MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu.

MSSF 16 wskazuje, że leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej płat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie jest łatwe do określenia. W przeciwnym razie, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową.

Grupa zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego (z łącznym efektem pierwszego zastosowania) zgodnie z MSSF 16:C5(b). Wobec tego Grupa nie dokona przekształcenia danych porównawczych, lecz ujmie skumulowany efekt przyjęcia MSSF 16 jako korektę kapitału własnego (niepodzielonego zysku) na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy. W momencie zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej pozostałych płat leasingowych, zdyskontowanych przy użyciu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy w dniu pierwszego zastosowania. W momencie zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy prawo do użytkowania składnika aktywów wycenia się w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych płat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, poprzedzającym bezpośrednio datę pierwszego zastosowania. Nie przewiduje się zmian dotyczących umów leasingu operacyjnego i najmu, których okres obowiązywania na dzień 1 stycznia 2019

roku wynosi do 12 miesięcy oraz umów leasingu, dotyczących aktywów niskowartościowych. W takich przypadkach Grupa zdecydowała się na liniowe ujęcie kosztów leasingu.

Oszacowany wpływ przyjęcia nowego standardu dotyczy wzrostu aktywów trwałych oraz zobowiązań wynikających z tytułu rozpoznania praw do użytkowania w kwocie 618 tys. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów działalności operacyjnej w kwocie 14 tys. zł, zwiększeniu kosztów odsetkowych o 28 tys. zł.

Powyższe wartości praw do użytkowania w podziale na grupy aktywów przedstawiają się następująco::

- Budynki - 536 tys. zł
- Środki transportu – 82 tys. zł.

Istotne subiektywne oceny i szacunki, dokonane na dzień wprowadzenia MSSF 16

Wdrożenie MSSF 16 wymaga subiektywnych ocen przy dokonywaniu szacunków i założeń, mających wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz praw do użytkowania składników aktywów:

- przy określeniu krańcowej stóp procentowych leasingobiorcy, stosowanych przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 4,5% odpowiadającą krańcowej stopie pożyczkowej

Ponadto na dzień 20 marca 2019 roku następujące nowe standardy, zmiany do standardów oraz nowe interpretacje zostały wydane przez RMSR, ale jeszcze nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” - zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSSF 3 “Połączenia jednostek gospodarczych”, wydane 22 października 2018 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSR 1 I MSR 8 dotyczące określenia materialności i istotności, wydane 31 października 2018 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).

1.7 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdania finansowe Spółki Dominującej oraz jej jednostek zależnych, sporządzone za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania finansowe spółek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Spółki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy zostały wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Spółki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia kontroli przez Grupę do dnia jej ustania.

O sprawowaniu kontroli nad spółką świadczy jednocześnie spełnienie następujących warunków:

- sprawowanie władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, inwestor podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych oraz
- inwestor posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Zmiany w udziale własnościowym Spółki Dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad spółką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach, Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących, a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli Spółki Dominującej.

Sprawozdania finansowe jednostki zagranicznej dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską z zastosowaniem następujących kursów:

- aktywa i zobowiązania, przelicza się po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty rachunku wyników, przelicza się po średnim kursie wymiany obowiązującym na dzień zawarcia transakcji, tj. średni kurs wymiany w okresie przy założeniu, iż nie występują znaczące wahania kursów,

a powstałe różnice ujmuje się w oddzielnej pozycji w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W przypadku zbycia jednostki działającej za granicą zakumulowaną kwotą odroczonej różnic kursowych ujętych w oddzielnej pozycji kapitału własnego, ujmuje się w wyniku finansowym w dacie rozpoznania zysku lub straty ze zbycia jednostki.

1.8 Utrata wartości niefinansowych aktywów

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych.

W razie ich stwierdzenia oraz w przypadku przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz jest testowana pod kątem utraty wartości w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do segmentów operacyjnych, które czerpią korzyści z synergii połączenia. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną. Odpis z tytułu utraty wartości nie ulega odwróceniu.

Grupa, na każdy dzień bilansowy, dokonuje przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

W przypadku stwierdzenia istnienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w sprawozdaniu z wyniku w okresie, w którym wystąpił.

Niefinansowe aktywa, inne niż wartość firmy, testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej utworzonego odpisu aktualizującego. W sytuacji, gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmowane jest w sprawozdaniu z wyniku.

1.9 Kursy walut

Transakcje wyrażone w walutach przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne, wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna, są przeliczane na polski złoty przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej

waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane są po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny.

Walutą funkcjonalną zagranicznej spółki zależnej Cortria Corporation jest dolar amerykański, spółki Menavitin GmbH - euro. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych spółek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a jej sprawozdanie z całkowitych dochodów po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku.

Kursy przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej oraz średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
EUR	4,3000	4,1709	4,2617	4,2583
USD	3,7597	3,4813	3,6117	3,7782

W prezentowanych okresach do przeliczenia podstawowych pozycji sprawozdawczych zastosowano kursy:

- dla danych wynikających ze sprawozdań z sytuacji finansowej - średni kurs EURO obowiązujący na koniec każdego okresu,
- dla danych wynikających ze sprawozdań z wyniku oraz sprawozdań z przepływów pieniężnych - średni kurs danego okresu, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Treść	2018	2017
średni kurs na koniec okresu	4,3000	4,1709
średni kurs okresu	4,2669	4,2447
najwyższy średni kurs w okresie	4,3978	4,4157
najniższy średni kurs w okresie	4,1423	4,1709

Zasady rachunkowości opisane w niniejszym rozdziale jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Grupę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów.

CZĘŚĆ 2 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Grupa Pharmena prowadzi jednorodną działalność polegającą na wytwarzaniu i sprzedaży preparatów kosmetycznych. Z powodu jednorodności działalności, w Grupie nie wyodrębniono segmentów działalności.

Analiza przychodów Grupy wg kategorii:

	2018	2017
Sprzedaż towarów	13 037	12 489
Przychody z tytułu usług	3	3
Przychody razem	13 040	12 492

Głównym źródłem przychodów Grupy jest sprzedaż towarów z trzech kategorii dermokosmetyków:

	2018	2017
Hair Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do włosów	11 883	10 580
Skin Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji skóry	820	1 619
Nail Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji paznokci	81	290
pozostałe	253	-
Przychody razem	13 037	12 489

Linia Hair Care to specjalistyczne preparaty dermokosmetyczne dermena® hair care dla osób posiadających problem z osłabionymi, nadmiernie wypadającymi włosami i rzęsami oraz z łupieżem; w segmencie tym znajduje się także suplement diety dermena® complex,

Linia Skin Care to specjalistyczne linie innowacyjnych dermokosmetyków przeznaczone do pielęgnacji skóry z różnymi problemami dermatologicznymi (marka allerco®, dermena® skin care i Thermi),

Linia Nail Care to specjalistyczne preparaty pielęgnacyjne dermena® nail care przeznaczone do słabych, łamliwych i wymagających regeneracji paznokci.

W zakresie dystrybucji i logistyki Grupa współpracuje z hurtowniami farmaceutycznymi (HURT) oraz bezpośrednio z wybranymi sieciami aptek i drogerii (DETAL). Za pośrednictwem hurtowni farmaceutycznych, towary trafiają bezpośrednio do aptek oraz innych dystrybutorów leków i kosmetyków działających na polskim rynku.

Przychody ze sprzedaży towarów w podziale na kanał dystrybucji:

	2018	2017
Kraj Hurt	6 173	6 936
Kraj Detal	4 753	5 155
Kraj pozostałe kanały dystrybucji	74	129
Sprzedaż poza kraj	2 037	269
Przychody razem	13 037	12 489

Przychody od odbiorców zewnętrznych wg krajów, w oparciu o miejsce docelowe odbiorcy:

	2018	2017
Polska	10 999	12 223
Chiny	1 688	211
Indie	24	-
Egipt	252	-
Pozostałe kraje	77	58
Przychody razem	13 040	12 492

W ramach zawieranych kontraktów Grupa zobowiązuje się do dostarczenia towarów do klientów hurtowych i detalicznych (apteki i drogerie). W ramach tych kontraktów Spółka działa jako Sprzedający.

Rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli (produktu lub usługi) na klienta.

W celu określenia momentu, w którym klient uzyskuje kontrolę nad przyrzeczoną składnikiem aktywów, a Grupa spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, Grupa uwzględni okoliczności wskazujące na to, że miało miejsce przeniesienie kontroli, między innymi, gdy:

- Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,

- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- Grupa fizycznie przekazała składnik aktywów,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

W ramach współpracy z kontrahentem występuje sprzedaż z odroczonym terminem płatności. Płatność staje się wymagalna w dniu wskazanym na fakturze (zgodnie z terminem płatności), kontrakty nie zawierają istotnych elementów finansowania a kwota wystawiona na fakturze (sprzedaż) jest kwotą stałą i nie podlega zmianom.

Grupa udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi.

Wszystkie aktywa trwałe Grupy są zlokalizowane na terenie Polski.

Na dzień 31 grudnia 2018 Grupa nie wykazuje żadnych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami.

CZĘŚĆ 3 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU

3.1 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty.

Przy ujmowaniu różnych tytułów przychodów obowiązują następujące kryteria:

- sprzedaż towarów - rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli na klienta,
- odsetki - przychody są ujmowane sukcesywnie w okresie którego dotyczą,
- dywidendy ujmowane są w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub wspólników do ich otrzymania,
- dotacje rządowe do przychodów ujmowane są według ich wartości godziwej.

Dotacje

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wskazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów. Jest ona ujmowana jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Spłaty dotacji do przychodu rozlicza się w pierwszej kolejności z niezamortyzowanymi rozliczeniami międzyokresowymi ujętymi w związku z dotacją. W stopniu, w jakim spłata przewyższa rozliczenia międzyokresowe lub jeżeli rozliczenia międzyokresowe nie występują, spłatę taką bezzwłocznie ujmuje się w zysku lub stracie. Spłatę dotacji do aktywów ujmuje się w formie zmniejszenia salda przychodu przyszłych okresów o kwotę podlegającą spłacie.

W obydwu prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym okresach, w Grupie nie występowały dotacje rządowe do przychodów i do aktywów.

Przychody Grupy według kategorii:

	2018	2017
Towarów	13 037	12 489
Usług	3	3
Przychody netto ze sprzedaży, razem	13 040	12 492

3.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe

	2018	2017
Wartość sprzedanych towarów	4 224	3 681
Wartość sprzedanych towarów, materiałów, razem	4 224	3 681
Amortyzacja	321	356
Zużycie materiałów i energii	183	135
Usługi obce	5 409	7 718
Podatki i opłaty	222	231
Koszty pracownicze	2 129	1 948
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym z tytułu:	604	726
- podróży służbowych	79	70
- marketingu	27	-
- reklamy i reprezentacji	404	563
- ubezpieczeń majątkowych	67	68
- inne	27	25
Koszty według rodzaju, razem	8 868	11 114
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(224)	23
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(2)	(199)
Koszty sprzedaży	(5 913)	(7 288)
Koszty ogólnego zarządu	(2 726)	(3 647)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	3	3
Koszt własny sprzedaży	4 227	3 684

3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2018	2017
Pozostałe, w tym:	3	1
- rozwiązanie odpisów aktualizujących należności handlowe i koszty sądowe (zapłata)	-	1
- odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	3	-
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3	1

	2018	2017
Aktualizacja wartości aktywów	1	-
- należności	1	-
Pozostałe, w tym:	93	100
- wypłaty odszkodowań	3	-
- koszty likwidacji szkód	88	100
- inne	2	-
Pozostałe koszty operacyjne, razem	94	100

3.4 Przychody i koszty finansowe

	2018	2017
Inne przychody finansowe, w tym:	6	-
- inne	6	-
Przychody finansowe, razem	6	-

	2018	2017
Odsetki	181	191
- od kredytów i cash pooling	169	163
- od zobowiązań	1	-
- od leasingu finansowego	4	9
- od faktoringu	6	-
- pozostałe	1	19
Inne koszty finansowe, w tym:	98	67
- prowizje od kredytów	87	33
- prowizje od faktoringu	11	34
Koszty finansowe, razem	279	258

CZĘŚĆ 4 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE

4.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Grupa Pharmena wdrożyła politykę określającą zasady i zalecenia dotyczące organizacji systemu zarządzania ryzykiem. Celem polityki jest wspieranie kadry zarządzającej w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w bieżącej identyfikacji potencjalnych zagrożeń, określania ich istotności oraz w zakresie planowania i prowadzenia działań powodujących eliminację zagrożeń lub zmniejszających negatywne konsekwencje ich wystąpienia.

Zarządzanie ryzykiem finansowym jest realizowane w szczególności w obszarach:

- ryzyka płynności,
- ryzyka kredytowego,
- ryzyka walutowego,
- ryzyka stopy procentowej

i jest koordynowane z poziomem Zarządu Spółki Dominującej.

Ryzyko płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności przez Grupę realizowany jest poprzez monitorowanie prognozowanych przepływów pieniężnych oraz portfela aktywów i zobowiązań finansowych, a następnie dopasowywaniu ich zapadalności, analizie kapitału obrotowego i optymalizacji przepływów.

Zarządzaniem ryzykiem utrzymania płynności zajmuje się Zarząd Spółki Dominującej.

W ramach zarządzania płynnością dokonywane są następujące czynności:

- opracowanie strategii w zakresie zapewnienia źródeł finansowania Grupy oraz polityki w zakresie współpracy z bankami,
- bieżący monitoring wykorzystania wszystkich zewnętrznych źródeł finansowania w Grupie, w tym w szczególności w zakresie utrzymania koniecznych rezerw płynnościowych oraz efektywności wykorzystania tych źródeł,
- bieżący nadzór nad wszelkimi umowami w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania,
- opracowywanie i wdrażanie nowych programów w obszarze pozyskiwania finansowania Grupy.

Grupa utrzymuje zasoby środków pieniężnych zapewniające regulowanie wymagalnych zobowiązań oraz posiada dodatkowe możliwości finansowania dzięki przyznanym liniom kredytowym. Ryzyko utraty płynności związane jest z regulowaniem wymagalnych zobowiązań Grupy.

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując linie kredytowe stanowiące rezerwę płynności i pozwalające zachować elastyczność w doborze źródeł finansowania. Wartość rezerwy zabezpieczającej płynność Grupy (poziom gotówki oraz niewykorzystane linie kredytowe stanowiące zabezpieczenie płynności) wynosiła na dzień 31 grudnia 2018 roku 461 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 837 tys. zł).

Realizując proces zarządzania płynnością, Grupa korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Grupę jest zarządzanie środkami pieniężnymi w ramach tzw. struktur cash poolingowych Spółki Dominującej wyższego szczebla – Pelion S.A. Struktury cash poolingowe polegają na pokrywaniu niedoborów pieniężnych jednej spółki z nadwyżek wypracowanych przez inną spółkę Grupy. Mechanizm opiera się na przesyłaniu zasobów pieniężnych spółek na jedno wspólne konto, którym zarządza pool leader. Jego zadaniem jest takie rozplanowanie posiadanych środków, by pokryte zostały ewentualne braki na kontach.

Celem cash poolingu jest optymalizacja zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej.

W okresie sprawozdawczym nie było przypadków niewywiązania się ze spłaty kapitału, wypłaty odsetek czy innych warunków wykupu zobowiązań. Nie miały miejsca także przypadki naruszenia warunków umów kredytowych, lub pożyczek, które skutkowałyby ryzykiem postawienia ich w stan natychmiastowej wymagalności.

Informacje o kontraktowych terminach zapadalności zobowiązań finansowych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku prezentuje poniższa tabela. Jako kwoty kapitału w poniższych tabelach zostały przyjęte kwoty zobowiązań oraz zmienne stopy procentowe dla każdego zobowiązania obowiązujące na dni bilansowe.

31.12.2018	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Leasing finansowy	12	33	61	106
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	962	-	-	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	2 930	45	7	2 982
Razem	3 904	78	68	4 050

31.12.2017	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	1 714	1 921	-	3 635
Leasing finansowy	28	27	42	97
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	9	-	-	9
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	1 552	28	1	1 581
Razem	3 303	1 976	43	5 322

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności.

31.12.2018	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	469	-	-	469
Razem	469	-	-	469

31.12.2017	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	221	-	-	221
Razem	221	-	-	221

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta Grupy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących

instrumentów finansowych Grupy jest zasadniczo ograniczone do wartości bilansowej aktywów finansowych nieuwzględniających wartości zabezpieczeń.

Grupa stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową.

Grupa Kapitałowa Pharmena posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów,
- lokat bankowych,
- należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Grupa identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera umowy lokat i depozytów. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela banków, z którymi zawierane są umowy. Grupa wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe.

Znaczące nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2018 roku Grupa lokowała w zdywersyfikowany portfel lokat w bankach o uznanej renomie.

Grupa współpracuje w ramach transakcji pieniężnych z instytucjami finansowymi (głównie bankami) o wysokiej wiarygodności i nie powodują przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Kredyt kupiecki udzielany jest kontrahentom zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych procedurach.

Każdy z kontrahentów dokonujących zakupów z odroczonym terminem płatności ma ustalony limit handlowy określający górną granicę całkowitych zobowiązań handlowych wobec Grupy. Poziom bieżącego zadłużenia i wykorzystania limitu kupieckiego jest monitorowany.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie oceniana jest jako niewielka, w związku z rozłożeniem ekspozycji kredytowej na bardzo dużą ilość odbiorców. Decyzje o zwiększeniu limitu poprzedzone są, zgodnie z procedurą, oceną dotychczasowej współpracy, weryfikacją posiadanych zabezpieczeń kredytu kupieckiego, a w przypadku kontrahentów ze znaczącymi saldami należności - analizą sprawozdań ekonomiczno - finansowych.

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Grupy.

Grupa obecnie realizuje nieznaczną część sprzedaży na rynkach eksportowych, ale w niedalekiej przyszłości spodziewa się że jej udział w przychodach ze sprzedaży ogółem znacząco wzrośnie. W takim przypadku wyniki finansowe mogą być w znaczącym stopniu uzależnione od kształtowania się kursów walutowych pomiędzy złotym polskim, a walutami krajów, do których Grupa będzie eksportowała swoje towary lub otrzymywała wynagrodzenie z tytułu udzielonych licencji lub sprzedaży wartości intelektualnej. W celu ograniczenia wpływu tego ryzyka, Grupa rozważy zastosowanie walutowych transakcji zabezpieczających.

Obecnie około 16% przychodów ze sprzedaży uzależnione jest od wahań kursów walut.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęte są wyniki amerykańskiej spółki Cortria Corporation oraz niemieckiej Menavitin GmbH z siedzibą w Berlinie. Związane jest z tym ryzyko zmiany kursu walutowego USD/PLN oraz EUR/PLN, według którego przeliczane są poszczególne aktywa i pozycje finansowe spółek zagranicznych na PLN. Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany kursów wymiany walut na wynik finansowy oraz inne całkowite dochody:

	USD/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-61 tys. zł	+/-122 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-16 tys. zł	+/-32 tys. zł

	EUR/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-21 tys. zł	+/-42 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-22 tys. zł	+/-44 tys. zł

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza wrażliwości na koniec okresu porównywalnego tj. wg stanu na 31 grudnia 2017 r.:

	USD/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/- 113 tys. zł	+/- 226 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/- 100 tys. zł	+/- 200 tys. zł

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są zobowiązania finansowe tj.: kredyty bankowe i zawarte umowy leasingowe. Wymienione instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stóp procentowych.

Grupa korzysta z finansowania w walucie krajowej.

Analiza wrażliwości

Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany stóp procentowych na wynik finansowy netto.

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 1 066 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	-/+ 4 tys. zł	-/+ 9 tys. zł	-/+ 13 tys. zł

W Grupie na 31 grudnia 2017 i 2018 roku nie wystąpiły należności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej.

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza wrażliwości na koniec okresu porównywalnego tj. wg stanu na 31 grudnia 2017r.:

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 3 693 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	-/+ 15 tys. zł	-/+ 30 tys. zł	-/+ 45 tys. zł

Ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi

W Grupie Kapitałowej Pharmena nie występuje ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi.

4.2 Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zasady rachunkowości od 1 stycznia 2018

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów.

Klasyfikacja aktywów finansowych zależy od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) dla danego składnika aktywów finansowych.

Aktywa finansowe ujmuje się gdy Grupa staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Na moment początkowego ujęcia, Grupa wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o, w przypadku składnika aktywów finansowych, który nie wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych. Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Wycena po początkowym ujęciu:

1. Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek (SPPI – solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

W szczególności do tej kategorii Grupa klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki, które spełniają test klasyfikacyjny SPPI i które zgodnie z modelem biznesowym są wykazywane jako utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

2. Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży, wyceniane są według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Zmiany wartości bilansowej są ujmowane poprzez pozostałe całkowite dochody za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmuje jako pozostałe zyski/straty. Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wycenianych metodą efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w pozycji przychodów finansowych. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

Na dzień 31 grudnia 2017 i 31 grudnia 2018 Grupa nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

3. Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny wg zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. W szczególności Grupa zalicza do tej kategorii:

- pożyczki, które nie spełniają testu SPPI, gdy przepływy z tych pożyczek nie stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym i prezentuje z pozycji „Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych” w okresie w którym wystąpiły. Zyski/straty z wyceny do wartości godziwej zawierają wynikające z umowy otrzymane odsetki od instrumentów finansowych zaliczonych do tej kategorii. Na dzień 31 grudnia 2017 i 31 grudnia 2018 Grupa nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

Zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, które nie powodują zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się w wyniku bieżącym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Zasady rachunkowości do 1 stycznia 2018

Aktywa finansowe dzieli się na:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzieli się na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (tj. przeznaczone do obrotu), o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według:

- zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe; wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekty dyskonta nie są znaczące,
- wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się w wyniku finansowym.

Do najistotniejszych instrumentów finansowych stosowanych przez Grupę należą:

- należności handlowe oraz pozostałe należności,
- należności z tytułu udzielonych pożyczek,
- kredyty bankowe,
- zobowiązania leasingowe,
- zobowiązania handlowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Polityka rachunkowości obowiązująca od 1 stycznia 2018

Spółki Grupy dokonują oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zaamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych

w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Spółki Grupy stosują matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresu przeterminowania.

W celu określenia ogólnego współczynnika niewypełnienia zobowiązania, Spółki Grupy przeprowadzają analizę nieściągalności za ostatnie 3 lata. W celu określenia ogólnego współczynnika niewypełnienia zobowiązania oblicza się dla następujących przedziałów: do 30 dni, 30 do 60 dni, 60 do 90 dni, powyżej 90 dni.

W celu określenia współczynnika niewypełnienia zobowiązania dla danego przedziału wiekowania, saldo należności odpisanych w okresie ostatnich 3 lat, porównuje się z saldem należności niespłaconych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynniki niewypełnienia zobowiązania skorygowane o wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału analizy wiekowej.

Dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe, Spółka stosuje trzystopniowy model utraty wartości:

Stopień 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następných 12 miesięcy),

Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości, oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa,

Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni,
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika,
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy (np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków lub renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe),
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub części kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ścigania i uzna że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności.

Polityka rachunkowości obowiązująca do 1 stycznia 2018

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez utworzenie odpisu aktualizującego. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że takie przesłanki nie istnieją Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Gdy występują obiektywne przesłanki utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością

bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku występowania obiektywnych przesłanek utraty wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w sprawozdaniu z wyniku, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do sprawozdania z wyniku. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

4.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2018	Kategorie instrumentów finansowych (wg MSSF 9)		Razem
	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
	Klasy instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	773	-	773
Kaucje	104	-	104
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	469	-	469
Razem	1 346	-	1 346
Zobowiązania finansowe			
Leasing finansowy	-	104	104
Zobowiązania z tyt. cash pooling	-	962	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	2 982	2 982
Razem	-	4 048	4 048

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2017	Kategorie instrumentów finansowych (wg MSR 39)		Razem
	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
	Klasy instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	3 677	-	3 677
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	221	-	221
Razem	3 898	-	3 898
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej	-	3 592	3 592
Leasing finansowy	-	92	92
Zobowiązania z tyt. cash pooling	-	9	9
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	1 581	1 581
Razem	-	5 274	5 274

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe jest zasadniczo zbliżona do ich wartości godziwej.

PRZYCHODY I KOSZTY UJMOWANE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU	2018	2017
Przychody ujęte w sprawozdaniu z wyniku	-	-
Koszty ujęte w sprawozdaniu z wyniku	280	258

Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności z tyt. dostaw i usług	1	-
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych	175	191
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tyt. faktoringu odwrotnego	6	
Koszty z tyt. prowizji	98	67
Wynik z transakcji ujęty w sprawozdaniu z wyniku	(280)	(258)

4.4 Zobowiązania finansowe długo i krótkoterminowe

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki	-	3 592
Leasing finansowy	104	92
Pozostałe	962	9
Zobowiązania finansowe, razem	1 066	3 693
- długoterminowe	61	40
- krótkoterminowe	1 005	3 653

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2018	Kredyty i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	3 592	92	9	3 693
Zwiększenia	243	69	965	1 277
- leasing finansowy	-	65	-	65
- naliczone odsetki	156	4	13	173
- cash pooling	-	-	952	952
- inne	87	-	-	87
Zmniejszenia	3 835	57	12	3 904
- spłata kredytów, pożyczek	3 579	-	-	3 579
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	53	-	53
- spłata odsetek	169	4	12	185
- inne	87	-	-	87
Stan na koniec okresu	-	104	962	1 066
- długoterminowe	-	61	-	61
- krótkoterminowe	-	43	962	1 005

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2017	Kredyty i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	4 319	185	-	4 504
Zwiększenia	187	9	15	211
- naliczone odsetki	154	9	8	171
- inne	33	-	7	40
Zmniejszenia	914	102	6	1 022
- spłata kredytów, pożyczek	727	-	-	727
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	93	-	93
- spłata odsetek	154	9	6	169
- inne	33	-	-	33
Stan na koniec okresu	3 592	92	9	3 693
- długoterminowe	-	40	-	40
- krótkoterminowe	3 592	52	9	3 653

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego brutto (minimalne opłaty leasingowe)	106	97
- do 1 roku	45	55
- od 1 do 5 lat	61	42
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	2	5
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	104	92
- do 1 roku	43	52
- od 1 do 5 lat	61	40

W Grupie Pharmena przedmiotem leasingu są samochody osobowe i wyposażenie biura (meble).

Poniżej przedstawiono opis znaczących postanowień zawartych umów leasingowych:

- leasing samochodów osobowych
  - przedłużenie umowy na warunkach zgodnych z ofertą Finansującego (aktualną w dniu przedłużenia), które odbywa się na pisemny wniosek Korzystającego, złożony najpóźniej na 14 dni przed dniem zakończenia umowy,
  - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 7 dni od daty zakończenia podstawowego okresu umowy, na warunkach szczegółowo określonych w umowie,
  - podwyższenie wysokości opłat leasingowych w przypadku, gdy podwyższeniu ulegnie stopa redyskonta weksli ogłaszana przez NBP,
- leasing wyposażenia biura (mebli)
  - rozwiązanie umowy przed terminem jej zakończenia na wniosek Korzystającego, po zakupieniu przez Finansującego przedmiotu umowy u Dostawcy,
  - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 14 dni od wygaśnięcia umowy pod warunkiem uiszczenia wszystkich opłat i należności wynikających z umowy, o ile Finansujący nie postanowi inaczej,
  - podwyższenie lub obniżenie wysokości czynszów leasingowych ustalane w oparciu o stawkę WIBOR dla depozytów 1-miesięcznych (stawka referencyjna).

4.5 Kredyty bankowe

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie występowały zobowiązania z tyt. kredytów.

PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WEDŁUG INSTYTUCJI UDZIELAJĄCYCH FINANSOWANIA na 31 grudnia 2017	Kwota kredytu wg umowy w walucie kredytu	Waluta kredytu	Kwota kredytu pozostała do spłaty
Bank Handlowy S.A. w Warszawie	4 200	PLN	3 579
Odsetki od kredytów			13
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek, razem			3 592
- krótkoterminowe			3 592

W okresie porównywalnym zaciągnięte kredyty były wymagalne w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zabezpieczenie spłaty powyższych kredytów stanowią:

- cesje wierzytelności,
- zastawy rejestrowe na mieniu ruchomym.

Analiza wrażliwości kredytów na ryzyko związane ze zmianami kursów walut oraz stóp procentowych została przedstawiona odpowiednio w nocie 4.1.

Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego i wspierają zarządzanie płynnością finansową.

4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki. Wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Środki pieniężne w kasie	8	5
Środki pieniężne w banku	461	216
- rachunek bieżący	125	13
- rachunek lokat	3	-
- rachunek walutowy	333	203
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	469	221

4.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Zasady rachunkowości

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na ww. podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny,

Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio,

Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym, Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych najniższego poziomu, który ma szczególną wagę dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej jak opisano powyżej.

W Grupie Pharmena nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej.

CZĘŚĆ 5 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

5.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności. Celem zarządzania kapitałem jest również utrzymywanie optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Grupa monitoruje strukturę finansowania stosując wskaźnik relacji długu do kapitału własnego, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego.

Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty, pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i cash pooling pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Kapitał własny obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Spółki Dominującej.

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania długoterminowe	61	40
- leasing finansowy	61	40
Zobowiązania krótkoterminowe	1 005	3 653
- kredyty i pożyczki	-	3 592
- cash pooling	962	9
- leasing finansowy	43	52
Razem zobowiązania (wliczane do zadłużenia netto)	1 066	3 693
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	469	221
Zadłużenie netto	597	3 472
Kapitał własny	1 936	2 434
Zadłużenie netto do kapitału własnego	0,31	1,43

Utrzymywany przez Spółkę Dominującą poziom kapitału własnego w prezentowanych okresach spełniał wymogi określone w Kodeksie spółek handlowych. Na Spółkę Dominującą nie nałożono jakichkolwiek zewnętrznych wymogów kapitałowych.

5.2 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy obejmuje nominalną wartość akcji PHARMENA S.A. pokrytych gotówką i wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał podstawowy Spółki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 880 tys. zł i dzielił się na 8 795 052 akcji serii A, B, C i D, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 0,10 zł każda. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie została dokonana zmiana wartości nominalnej akcji. Akcje uprawniają łącznie do 8 795 052 głosów na WZA Spółki.

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe	bez	bez ograniczeń	5 730 000	573	gotówka	17.04.08	17.04.08
B	zwykłe	bez	bez ograniczeń	524 260	52	gotówka	25.07.08	25.07.08
C	zwykłe	bez	bez ograniczeń	781 782	79	gotówka	16.11.12	16.11.12
D	zwykłe	bez	bez ograniczeń	1 759 010	176	gotówka	25.07.13	25.07.13
Liczba akcji razem				8 795 052				
Kapitał podstawowy razem					880			

Spółka Dominująca nie posiada akcji własnych. Spółki zależne nie posiadają akcji PHARMENA S.A.

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2018 r. struktura akcjonariatu Spółki Dominującej przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz z powiązаныmi spółkami Grupy Kapitałowej	5 163 054	58,70%	5 163 054	58,70%
Jerzy Marian Gębicki	676 000	7,69%	676 000	7,69%
Konrad Palka	477 881	5,43%	477 881	5,43%
Max Welt Holdings Limited	465 590	5,29%	465 590	5,29%
Robert Bożyk	441 000	5,01%	441 000	5,01%
Pozostali akcjonariusze	1 571 527	17,88%	1 571 527	17,88%

W okresie 2018 i 2017 roku wystąpiły następujące zmiany w strukturze własności pakietów akcji Spółki Dominującej:

- 14 lutego 2017 r. Pelion S.A. nabył 150 000 szt. akcji PHARMENA S.A. Udział % Pelion S.A. wraz z powiązаныmi spółkami Grupy Kapitałowej wzrósł o 1,70%, z 57% do 58,70%.

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2017 r. struktura akcjonariatu Spółki Dominującej przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz z powiązаныmi spółkami Grupy Kapitałowej	5 163 054	58,70%	5 163 054	58,70%
Jerzy Marian Gębicki	676 000	7,69%	676 000	7,69%
Konrad Palka	477 881	5,43%	477 881	5,43%
Max Welt Holdings Limited	465 590	5,29%	465 590	5,29%
Robert Bożyk	441 000	5,01%	441 000	5,01%
Pozostali akcjonariusze	1 571 527	17,88%	1 571 527	17,88%

5.3 Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy tworzony jest z:

- podziału zysku,
- nadwyżki ceny emisyjnej akcji ponad wartość nominalną

i wykorzystywany zgodnie ze statutem lub umową spółek Grupy.

Kapitał pozostały-rezerwowy w Grupie powstał z podziału zysku Spółki Dominującej, z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

Zyski (straty) zatrzymane obejmują:

- wynik finansowy z lat ubiegłych, na który składają się korekty konsolidacyjne z lat poprzednich wpływające na wynik finansowy, skutki przejścia Grupy na MSSF, oraz niepokryte straty z lat ubiegłych spółek Grupy,
- wynik finansowy roku bieżącego.

W skład kapitału własnego wchodzi również różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych oraz kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał zapasowy	38 476	38 476
- ze sprzedaży akcji ponad wartość nominalną	30 313	30 313
- z podziału zysku	8 163	8 163
Kapitały rezerwowe	1 059	1 059
- z podziału zysku	1 059	1 059

Zgodnie z Kodeksem Sółek Handlowych tylko kapitał, który powstał z zysku netto wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu danej spółki, może być przeznaczony do podziału pomiędzy akcjonariuszy. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał dostępny do podziału między akcjonariuszy Spółki Dominującej wyniósł 9 222 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. – 9 222 tys. zł).

CZĘŚĆ 6 WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD

6.1 Wartości szacunkowe

Zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd wykorzystuje szacunki oparte na założeniach i osądach, które mają wpływ na prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą jednak rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione. Przyjęte istotne założenia przy dokonywaniu szacunków przedstawione zostały w odpowiednich notach do sprawozdania. W odniesieniu do niektórych szacunków Zarząd opiera się na opiniach i wycenach niezależnych ekspertów.

GLÓWNE SZACUNKI I ZAŁOŻENIA, KTÓRE SĄ ZNACZĄCE DLA SPRAWOZDANIA GRUPY

Okres ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Okresy użytkowania aktywów przyjęte przez spółki Grupy Kapitałowej dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zdaniem Zarządu, w świetle aktualnych projekcji podatkowych, utworzone aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest odzyskiwalne.

Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w notcie 8.3.

Utrata wartości

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów trwałych i obrotowych. Przesłanki mogą pochodzić z zewnątrz i dotyczyć na przykład zmiennych rynkowych i innych zmiennych związanych z bieżącymi trendami gospodarczymi jak również wynikać z planów, działań i zdarzeń mających miejsce w Grupie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku, po wykonaniu stosownych testów na utratę wartości dla aktywów, które tego wymagały, Grupa dokonała niezbędnych korekt wartości tych aktywów i ujawniła szczegółowe informacje dotyczące wyników testów w notach 9.1 i 9.2.

Rezerwy w tym rezerwy na świadczenia pracownicze

Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności. Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń do wyceny rezerw zostały przedstawione w notach 11.2 i 11.3.

Założenia aktuarialne oraz wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zostały opisane w notce 11.3.

Rozpoznawanie i wycena zobowiązań warunkowych

Grupa dokonuje oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązań. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest prawdopodobne, Grupa ujmuje rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest możliwe, lecz nie jest prawdopodobne, ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

6.2 Profesjonalny osąd

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji w oparciu o regulacje MSR 17. Więcej informacji na temat umów leasingowych oraz ujętych zobowiązań z tytułu tych umów znajduje się w notach 4.4.

Aktywowanie kosztów prac rozwojowych

Grupa zleca opracowanie formulacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki. Ponadto decyzje o rozpoczęciu prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt. Grupa podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych, w oparciu o analizę ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody Grupy w danej kategorii. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Grupa podejmuje decyzję o przeniesieniu nakładów ponoszonych na prace rozwojowe w realizacji, w momencie ich zakończenia to jest w momencie podjęcia decyzji o ich wprowadzeniu do oferty produktów Grupy oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy. Decyzja powyższa podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o nie wdrożeniu produktu do oferty Grupy jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu.

Więcej informacji na temat aktywowania kosztów prac rozwojowych znajduje się w notce 9.

CZĘŚĆ 7 GRUPA PHARMENA ORAZ WARTOŚĆ FIRMY

7.1 Połączenie przedsięwzięć oraz wartość firmy

Zasady rachunkowości

Połączenia przedsięwzięć Grupa rozlicza metodą nabycia. Na koszt połączenia składa się łączna kwota zapłaty, według wartości godziwej na dzień nabycia, oraz wartość wszelkich dotychczasowych udziałów niekontrolujących w nabywanej jednostce.

W przypadku każdego połączenia przedsięwzięć, Grupa wybiera, czy będzie wyceniać udziały niekontrolujące w jednostce przejmowanej w wartości godziwej czy też w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wydatki poniesione w związku z transakcją nabycia kontroli ujmują się w kosztach ogólnego zarządu.

W połączeniu przedsięwzięć realizowanym etapami jednostka przejmująca ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały w jednostce przejmowanej do wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmują powstały zysk lub stratę w sprawozdaniu z wyniku.

Wszelkie zapłaty warunkowe stanowiące element rozliczenia połączenia przedsięwzięć wyceniane są na dzień nabycia w wartości godziwej. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań będący instrumentem finansowym w zakresie MSR 39 jest wyceniana w wartości godziwej ze zmianami wartości godziwej odnoszonymi do sprawozdania z wyniku lub innych całkowitych dochodów. Jeżeli zapłata warunkowa jest poza zakresem MSR 39, wówczas jest wyceniana zgodnie z właściwym MSSF. Jeżeli zapłata warunkowa jest zaklasyfikowana jako składnik kapitału własnego, jej wartość nie podlega aktualizacji wyceny. Późniejsze rozliczenie ujmują się w ramach kapitału własnego.

Wartość firmy początkowo wycenia się według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kwoty przekazanej zapłaty powiększonej o wartość rozpoznanych udziałów niekontrolujących oraz posiadane wcześniej udziały ponad wartość netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. Jeżeli wartość godziwa aktywów netto przewyższa kwotę przekazanej zapłaty, Grupa ponownie ocenia, czy poprawnie zidentyfikowała wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania i dokonuje przeglądu procedur stosowanych do określenia wartości na dzień przejęcia. Jeśli po dokonaniu ponownej oceny nadal występuje nadwyżka wartości godziwej przejętych aktywów netto nad zagregowaną wartością przekazanej zapłaty, różnicę taką ujmują się w sprawozdaniu z wyniku.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do segmentów działalności, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości segmentu działalności, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość segmentu jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Gdy następuje sprzedaż części działalności w ramach segmentu, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności, wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. Sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności, ustalonej na bazie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wartości zachowanego segmentu działalności.

W obydwu prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym okresach, nie wystąpiła wartość firmy.

7.2 Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Zasady rachunkowości

Grupa kwalifikuje te jednostki jako stowarzyszone, na które Spółka Dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej spółkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez Spółkę Dominującą udziałów metodą praw własności. Stosowane zasady rachunkowości oraz rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i Spółki Dominującej jest jednakowy. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Spółki Dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może również wynikać ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmują się w sprawozdaniu z wyniku.

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości lub jej odwrócenia, gdy odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest zasadny.

W Grupie Pharmena nie występują inwestycje w jednostki stowarzyszone.

7.3 Wspólne przedsięwzięcia

Zasady rachunkowości

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenie umowne, na mocy którego dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce. Współkontrolca jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

Wyniki wspólnych przedsięwzięć Grupa wycenia metodą praw własności od dnia kiedy podmiot uzyskuje status wspólnego przedsięwzięcia według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach.

Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w dniu, w którym dana inwestycja przestaje być jej wspólnym przedsięwzięciem, lub kiedy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży.

W Grupie Pharmena nie występują wspólne przedsięwzięcia.

7.4 Zmiany struktury Grupy Pharmena w 2018 roku

W trzecim kwartale 2018 roku Spółka Dominująca utworzyła Spółkę Menavitin GmbH w Berlinie. Celem utworzenia spółki było prowadzenie sprzedaży suplementów diety na rynkach Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Spółka Dominująca posiada 92,5% udziałów w kapitale Spółki, a pozostałe 7,5% udziałów należy do Fritza Oesterle. Pan Fritz Oesterle jest osobą fizyczną, niebędącą podmiotem powiązaniem dla Grupy Pharmena w rozumieniu MSR 24. Wartość zarejestrowanego kapitału zakładowego Spółki Menavitin GmbH wynosi 100 tys. EURO. Całość kapitału zakładowego została opłaconą gotówką.

Spółka Menavitin GmbH objęta jest konsolidacją począwszy od dnia utworzenia.

Datą przejścia w rozumieniu MSSF 3 jest dzień utworzenia spółki zależnej tj. 25 lipca 2018 r.

W związku z faktem iż spółka zależna Menavitin GmbH w Berlinie została utworzona przez Spółkę Dominującą i jest konsolidowana od dnia utworzenia:

- nie powstała wartość firmy ani zysk z okazjonalnego nabycia,
- na dzień przejęcia nie nabyto jakichkolwiek należności,
- na dzień przejęcia nie nabyto żadnych innych aktywów ani nie przejęto zobowiązań.

Spółka zależna Menavitin GmbH w Berlinie w okresie objętym sprawozdaniem finansowym, nie wygenerowała żadnych przychodów ze sprzedaży. Wynik spółki ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od dnia przejęcia wyniósł (159) tys. zł.

Ponieważ spółka Menavitin GmbH nie istniała przed dniem przejęcia tj. dniem jej utworzenia, inne ujawnienia opisane w MSSF 3 nie są w jej przypadku wymagane.

W 2018 roku i w 2017 roku Grupa nie zaniechała żadnej działalności.

CZĘŚĆ 8 OPODATKOWANIE

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z obowiązującym prawem podatkowym.

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składnika aktywów lub ujęcie do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na jego odzyskanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany: w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym, w zależności których pozycji dotyczy.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o **wartość podatku od towarów i usług**, z wyjątkiem: gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług. Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

8.1 Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z WYNIKU	2018	2017
- bieżący	330	(3)
- odroczony (nota 8.3)	(45)	(22)
Podatek dochodowy, razem	285	(25)
Efektywna stawka podatkowa	-150,00%	1,01%

8.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2018	2017
Zysk brutto opodatkowany, w tym:	(190)	(2 484)
- według stawki 19%	1 449	(116)
- według innych stawek niż 19% (Cortria 40%, Menavitin 20%)	(1 625)	(2 268)
- korekty konsolidacyjne	(14)	(100)
Podatek wyliczony według stawki podatku dochodowego od osób prawnych	(298)	(951)
- według stawki 19%	275	(22)
- według innych stawek niż 19% (Cortria 40%, Menavitin 20%)	(568)	(907)
- korekty konsolidacyjne	(5)	(22)
Trwałe różnice niebędące podstawą opodatkowania	15	22
Bieżące straty podatkowe, od których nie rozpoznano aktywa podatkowego	568	907
(Uznanie) / obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	285	(25)

8.3 Odroczonego podatek dochodowy

ROK 2018	Stan na początek bieżącego okresu	Zmiana zysku netto w okresie	Stan na koniec bieżącego okresu
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- rezerwy	65	(10)	55
- wynagrodzenia	8	1	9
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	53	29	82
- prace badawcze	262	9	271
- pozostałe	2	(2)	-
Razem przed kompensatą	390	27	417
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- różnica między wartością księgową a podatkową	96	(18)	78
Razem przed kompensatą	96	(18)	78
ROK 2017			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- rezerwy	34	31	65
- wynagrodzenia	8	-	8
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	67	(14)	53
- prace badawcze	246	16	262
- pozostałe	2	-	2
Razem przed kompensatą	357	33	390
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- różnica między wartością księgową a podatkową	85	11	96
Razem przed kompensatą	85	11	96

W nocie aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane są przed dokonaniem kompensaty aktywa oraz rezerwy poszczególnych spółek Grupy. Kwota kompensaty na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 78 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 96 tys. zł).

W Grupie Pharmena podatek odroczony, którego realizacji oczekuje się w terminie dłuższym niż 12 miesięcy dotyczy aktywa na podatek odroczony z tytułu prac badawczych oraz rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową.

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
- aktywa na podatek odroczony z tytułu prac badawczych	74	74
- rezerwa na podatek odroczony z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową	71	75

CZĘŚĆ 9 POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

9.1 Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

Za **wartości niematerialne** Grupa uznaje możliwe do zidentyfikowania składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej o okresie użytkowania powyżej jednego roku, w szczególności:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe – autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, koncesje, patenty,
- prace rozwojowe.

Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki ujmowane są w aktywach oddzielnie od wartości firmy.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Naliczanie amortyzacji następuje metodą liniową przez okres ich użytkowania. Wartości niematerialne poddawane są testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Amortyzacja odnoszona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

Okres amortyzacji podlega weryfikacji co najmniej raz w roku.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania nie podlegają amortyzacji, na koniec każdego roku podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości.

Dla posiadanych przez Grupę składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Prace badawcze i rozwojowe

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem nakładów poniesionych na **prace rozwojowe**, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Koszty prac badawczych są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie poniesienia. Wydatki na prace badawcze w 2018 roku wyniosły 46 tys. zł, a w 2017 roku 986 tys. zł.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,

- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

W przypadku poniesionych nakładów na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji wszystkie sześć warunków kapitalizacji tych kosztów zostało spełnionych.

Grupa Pharmena na poszczególne dni bilansowe dokonała analizy aktywowanych kosztów prac rozwojowych. Dokonana analiza potwierdziła iż w przypadku wszystkich tytułów zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji:

- Grupa ma możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży. Grupa zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki.
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Decyzje Zarządu Spółki Dominującej o rozpoczęciu lub kontynuacji prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt.
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Zakończone prace rozwojowe są wykorzystywane zawsze poprzez sprzedaż nowych produktów Grupy, których opracowania prace dotyczą. Zamiar rozpoczęcia produkcji Zarząd Spółki Dominującej analizuje i potwierdza w momencie podjęcia decyzji o pozytywnym zakończeniu prac rozwojowych i rozpoczęciu ich amortyzacji.
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych. Grupa podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które analizy rynku wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży nowego produktu. Analiza ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody Grupy w danej kategorii, wskazuje w każdym przypadku na prawdopodobieństwo osiągnięcia zysków ze sprzedaży pokrywających wszelkie koszty wytworzenia oraz amortyzację nakładów poniesionych na prace rozwojowe.
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Podejmując decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych Zarząd Spółki Dominującej analizuje w każdym przypadku dostępność posiadanych środków finansowych oraz negocjuje z dostawcami usług (formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów) terminy, ceny i ich możliwości techniczne, aby zapewnić zakończenie realizowanych prac w oczekiwanym terminie.
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Po początkowym ujęciu nakłady na prace rozwojowe ujmowane są według cen nabycia / kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów z realizacji danego przedsięwzięcia.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości zakończonych prac rozwojowych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tych składników wartości niematerialnych. Na dzień 31 grudnia 2017r oraz 31 grudnia 2018, Grupa nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości zakończonych prac rozwojowych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości prac rozwojowych w realizacji. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tych

składników wartości niematerialnych. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym, Grupa nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji.

Bez względu na to, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości, Grupa corocznie na koniec roku, przeprowadza test sprawdzający czy nastąpiła utrata wartości prac rozwojowych w realizacji, poprzez porównanie ich wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną.

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2018 roku - Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji. Testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji zostały przeprowadzone w oparciu o poniesione wydatki na dzień bilansowy, planowane wydatki do momentu zakończenia prac rozwojowych oraz o zakładane przychody ze sprzedaży z wdrożonych produktów w latach 2019-2021. Planowane wydatki zostały oszacowane w oparciu o historyczne wdrożenia produktów w analogicznych kategoriach i aplikacjach natomiast planowane przychody zostały oparte na analizie rynkowej oraz historycznych przychodach ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę z produktów w danej kategorii i danej aplikacji. Planowane przychody zostały zdyskontowane wg stopy oprocentowania długoterminowych papierów skarbowych.

Przeprowadzone testy wykazały, iż wartość użytkowa składników aktywów przewyższa wartość bilansową i w związku z tym nie nastąpiła utrata wartości kosztów prac rozwojowych w realizacji.

Nakłady na prace rozwojowe ujmowane są w pozycji „prace rozwojowe w realizacji”. Po podjęciu decyzji o wprowadzeniu produktów do oferty Grupy oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, koszty przeklasyfikowywane są do pozycji „koszty zakończonych prac rozwojowych” i amortyzowane.

Decyzja o wprowadzeniu produktów do oferty Grupy oraz decyzja o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o niewdrożeniu produktu do oferty Grupy jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu.

Wydzielenie w poniższej tabeli ruchu pozycji „prace rozwojowe w realizacji” ma na celu bardziej rzetelną prezentację pozycji sprawozdawczej.

Stosowany przez Grupę podział na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prace rozwojowe w realizacji ma ujawnić w sprawozdaniu finansowym odrębnie wartość poniesionych nakładów, które dotyczą prowadzonych, a nie zakończonych prac, która to wartość nie podlega w danym okresie sprawozdawczym amortyzacji, ale jest testowana na okoliczność utraty wartości.

Nakłady na prace rozwojowe aktywowane są jedynie w pozycji wartości niematerialnych.

Poniżej przedstawiono specyfikację zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji, biorąc pod uwagę podział wg rodzaju tych składników z uwzględnieniem informacji, które z tych składników wymagały (lub wymagają) zezwoleń i rejestracji.

Zakończone prace rozwojowe

L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Wartość poniesionych kosztów w roku 2018, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2017	saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	Wymagana rejestracja/ zezwolenie
		Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	-	-	-	219	156	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	5	3	NIE
3	Projekty Hair Care	-	-	-	28	17	NIE
4	Projekty Lash Care	-	-	-	2	1	NIE
5	Kosmetyki dla zwierząt	-	-	-	39	31	NIE

Prace rozwojowe w realizacji

L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Wartość poniesionych kosztów w roku 2018, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2017	saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	Wymagana rejestracja/ zezwolenie
		Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	44	42	-	176	262	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	7	7	NIE
3	Projekty Hair Care	21	69	-	37	127	NIE
4	Suplement paszowy dla zwierząt	-	-	-	9	9	TAK

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	prawa autorskie	prace rozwojowe w realizacji	wartości niematerialne w trakcie realizacji	Wartości niematerialne, razem
Wartość netto na 01.01.2017	181	410	196	-	223	33	1 043
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2017	359	1 299	253	-	223	33	2 167
Zwiększenia (z tytułu)							
- przyjęcia zadań inwest.	199	8	-	-	6	209	422
- nakładów inwest.	-	-	-	-	6	209	215
Zmniejszenia (z tytułu)							
- oddania zadań inwest.	-	38	-	-	-	212	250
- różnic kursowych	-	-	-	-	-	207	207
- różnic kursowych	-	38	-	-	-	5	43
Wartość brutto na 31.12.2017	558	1 269	253	-	229	30	2 339
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2017	178	889	57	-	-	-	1 124
Amortyzacja (z tytułu)	87	71	62	-	-	-	220
- bieżącej amortyzacji	87	85	62	-	-	-	234
- różnic kursowych	-	(14)	-	-	-	-	(14)
Umorzenie na 31.12.2017	265	960	119	-	-	-	1 344
Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2017	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2017	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2017	293	309	134	-	229	30	995
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2018	558	1 269	253	-	229	30	2 339
Zwiększenia (z tytułu)							
- przyjęcia zadań inwest.	-	204	-	294	176	314	988
- nakładów inwest.	-	187	-	127	-	-	314
- różnic kursowych	-	-	-	-	176	312	488
- różnic kursowych	-	17	-	-	-	2	19
- przesunięcia między grupami	-	-	-	167	-	-	167
Zmniejszenia (z tytułu)							
- różnic kursowych	-	70	97	-	-	314	481

- oddania zadań inwest.	-	-	-	-	-	314	314
- przesunięcia między grupami	-	70	97	-	-	-	167
Wartość brutto na 31.12.2018	558	1 403	156	294	405	30	2 846
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2018	265	960	119	-	-	-	1 344
Amortyzacja (z tytułu)	85	68	(22)	112	-	-	243
- bieżącej amortyzacji	85	86	31	35	-	-	237
- różnice kursowe	-	6	-	-	-	-	6
- przesunięcia między grupami	-	(24)	(53)	77	-	-	-
Umorzenie na 31.12.2018	350	1 028	97	112	-	-	1 587
Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	208	375	59	182	405	30	1 259
Okres amortyzacji	do 5 lat	od 2 do 15 lat	do 5 lat	do 5 lat	X	X	

AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH, ODNIESIONA W:

2018   **2017**

Koszty sprzedaży	213	207
Koszty ogólnego zarządu	24	27
Amortyzacja wartości niematerialnych, razem	237	234

W obydwu prezentowanych okresach:

- Grupa Kapitałowa nie posiadała wartości niematerialnych, do których miała ograniczony tytuł prawny,
- nie występowały zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych,
- inne wartości niematerialne obejmowały koszty odstąpienia praw najmu do lokali oraz wycenę umów najmu zawartych na warunkach, które są korzystne w porównaniu do warunków rynkowych.

Inne wartości niematerialne obejmują koszty projektów nowych opakowań do linii kosmetyków.

Wartości niematerialne w realizacji obejmują prawa autorskie dotyczące projektów opakowań i stron internetowych dla produktów nie wdrożonych do produkcji.

9.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Za **rzeczowe aktywa trwałe** Grupa uznaje środki trwałe spełniające następujące kryteria:

- utrzymywane w celu wykorzystania w działalności operacyjnej Grupy,
- wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne,
- ich wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia jest aktywowany, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

Amortyzację wylicza się dla środków trwałych podlegających amortyzacji, przez oszacowany okres ich użytkowania, przy zastosowaniu metody liniowej wg okresów zaprezentowanych w nocie poniżej za wyjątkiem używanych środków trwałych, dla których okres amortyzacji jest ustalany indywidualnie. Grunty oraz środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji.

Podstawą naliczania amortyzacji jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwanej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwanej. Okres amortyzacji oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji co najmniej raz w roku.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków powiększonej o ewentualne koszty ich sprzedaży i ujemne w pozostałe koszty operacyjne sprawozdania z wyniku.

Koszty remontu związane z bieżącą obsługą obciążają koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Środki trwałe w budowie są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
Wartość netto na 01.01.2017	45	156	67	-	268
Wartość początkowa					
Wartość brutto na 01.01.2017	94	363	131	-	588
Zwiększenia (z tytułu)	29	-	-	29	58
- przyjęcia zadań inwest.	29	-	-	-	29
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	29	29
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	29	29
- oddania zadań inwest.	-	-	-	29	29
Wartość brutto na 31.12.2017	123	363	131	-	617
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2017	49	207	64	-	320
Amortyzacja (z tytułu)	13	87	22	-	122
- bieżącej amortyzacji	13	87	22	-	122
Umorzenie na 31.12.2017	62	294	86	-	442
Utrata wartości					
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2017	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2017	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2017	61	69	45	-	175
Wartość początkowa					
Wartość brutto na 01.01.2018	123	363	131	-	617
Zwiększenia (z tytułu)	16	65	-	16	97
- przyjęcia zadań inwest.	16	-	-	-	16
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	16	16
- inne	-	65	-	-	65
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	16	16
- oddania zadań inwest.	-	-	-	16	16
Wartość brutto na 31.12.2018	139	428	131	-	698
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2018	62	294	86	-	442
Amortyzacja (z tytułu)	20	43	21	-	84
- bieżącej amortyzacji	20	43	21	-	84
Umorzenie na 31.12.2018	82	337	107	-	526
Utrata wartości					

Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	57	91	24	-	172
Okres amortyzacji	od 7 do 10 lat	od 6 do 7 lat	od 5 do 7 lat	X	

AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, ODNIESIONA W:	2018	2017
Koszty sprzedaży	24	19
Koszty ogólnego zarządu	60	103
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, razem	84	122

W obydwu prezentowanych okresach:

- nie występują zobowiązania umowne związane z nabyciem w przyszłości środków trwałych,
- w kwocie amortyzacji dokonanej za okres objęty sprawozdaniem finansowym nie ma amortyzacji stanowiącej część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia innych aktywów,
- Grupa nie skapitalizowała kosztów finansowania zewnętrznego.

ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE nie są amortyzowane, ale corocznie testowane pod kątem utraty wartości.

Grupa na dzień bilansowy przeprowadza **test na utratę wartości środków trwałych w budowie**.

Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości.

9.3 Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego

Zasady rachunkowości

Grupa jako leasingobiorca

Leasing jest klasyfikowany jako finansowy, gdy warunki umowy przenoszą istotnie całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z prawa własności na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwałe podlegają amortyzacji według zasad stosowanych dla własnych składników majątku. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użytkowania.

ŚRODKI TRWAŁE W LEASINGU FINANSOWYM	31.12.2018	31.12.2017
Środki transportu	89	69
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	15	34
Środki trwałe w leasingu finansowym, razem	104	103

9.4 Należności długoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
Należności długoterminowe netto	104	102
Kaucje	104	102
Należności długoterminowe brutto, razem	104	102

W pozycji należności długoterminowych zaprezentowane zostały wpłacone kaucje.

9.5 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Zasady rachunkowości

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli jest wysoce prawdopodobne, że ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży a nie w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od daty zmiany klasyfikacji. Wycena aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Składniki aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia nie są amortyzowane.

W obydwu okresach prezentowanych w sprawozdaniu, Grupa nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

CZĘŚĆ 10 KAPITAŁ OBROTOWY

10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane według ceny nabycia lub w koszcie wytworzenia nie wyższym, niż cena sprzedaży netto.

Grupa na bieżąco dokonuje weryfikacji towarów pod kątem zmniejszenia wartości handlowej.

Rabaty otrzymane od dostawców są ujmowane w okresie, którego dotyczą, jako korekta kosztu własnego sprzedaży w przypadku gdy dotyczą towaru sprzedanego.

Rozchód zapasów wyceniany jest w drodze szczegółowej identyfikacji cen. W pierwszej kolejności rozchodowane są zapasy z najkrótszym terminem ważności oraz leki rozchodowane według szczegółowych kryteriów określonych w zamówieniu (seria, data ważności lub regulaminy promocji).

Grupa dokonuje odpisów aktualizujących wartość towarów w przypadku zbliżającego się upływu terminu ważności z uwzględnieniem okresu ich zalegania, a także w związku z ostrożną wyceną do ceny sprzedaży netto. Odpisy aktualizujące ujmowane są w koszcie własnym sprzedaży. Odwrócenie odpisów następuje w przypadku sprzedaży towarów i ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu okresu, w którym sprzedaż miała miejsce.

	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	1 423	1 913
Towary	1 082	1 189
Zapasy netto, razem	2 505	3 102
Odpisy aktualizujące:	-	-
Zapasy brutto, razem	2 505	3 102

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie występował zastaw na zapasach. Na dzień 31 grudnia 2017 r. na zapasach ustanowiono zastaw w wysokości 1 106 tys. zł stanowiący zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy.

10.2 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zasady rachunkowości

Grupa do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Utrata wartości aktywów finansowych (należności)

MSSF 9 wprowadził nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od modelu stosowanego w latach przed 2018 zgodnie z MSR 39, który bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Grupa do wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości stosuje model uproszczony. W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. W szczególności, za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje macrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności.

Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy ilości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat, oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów do jakich się odnoszą. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Kwoty utworzonych odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane są w sprawozdaniu z wyniku w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wartość krótkoterminowych należności i pożyczek ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zbliżona do ich wartości godziwej.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG KRÓTKOTERMINOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2018	31.12.2017
Z tytułu dostaw i usług	773	3 677
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	314	174
Pozostałe należności, w tym:	45	25
- kaucje	-	22
- inne	45	3
Należności krótkoterminowe netto, razem	1 132	3 876
Odpisy aktualizujące wartość należności	17	16
Należności krótkoterminowe brutto, razem	1 149	3 892

Średni okres spłacania należności z tytułu dostaw i usług związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 - 60 dni.

Po upływie tych terminów Grupa nalicza odsetki w wysokości ustawowej od kwoty zadłużenia w przypadku, gdy Zarząd jednostki podejmie decyzję o ich dochodzeniu.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	2018	2017
Stan na początek okresu	16	17
Zwiększenia	1	-
- utworzenie	1	-
Zmniejszenia	-	1
- rozwiązanie	-	1
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	17	16

WIEKOWANIE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANYCH NIEOBJĘTYCH ODPISEM AKTUALIZUJĄCYM	31.12.2018	31.12.2017
do 1 miesiąca	61	297
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3	-
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane nieobjęte odpisem aktualizującym, razem	64	297

10.3 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2018	31.12.2017
Z tytułu dostaw i usług	2 982	1 581
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	133	262
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	114	75
Pozostałe, w tym:	15	1 284
- zaliczki na poczet dostaw	-	1 283
- inne	15	1
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	3 244	3 202

CZĘŚĆ 11 POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA

11.1 Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Grupa zgodnie z zapisami MSR 1 punkt 55, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje także dodatkowe pozycje – pozostałe aktywa.

Pozostałe aktywa obejmują pozycje przypadające do rozliczenia w okresach przyszłych.

Realizacja pozostałych aktywów krótkoterminowych nastąpi w ciągu dwunastu miesięcy po dniu bilansowym.

Pozycje te spełniają definicje aktywa, zdefiniowane w Założeniach Konceptyjnych dotyczących MSSF wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB).

Pozostałe aktywa wyceniane są w cenie nabycia.

	31.12.2018	31.12.2017
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	525	516
- ubezpieczenia majątkowe	49	52
- opłaty za zgłoszone patenty	407	424
- pozostałe	69	40
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	241	-
Pozostałe aktywa, razem	766	516
- długoterminowe	245	274
- krótkoterminowe	521	242

11.2 Rezerwy

Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na jednostkach Grupy ciąży istniejący obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, a prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Rezerwy tworzone są w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

ZMIANA STANU REZERW W 2018

	Tytułu rezerw Świadczenia pracownicze	Razem
Stan na początek okresu	10	10
Zwiększenia	4	4
- aktualizacja wyceny	4	4
Zmniejszenia	-	-
Stan na koniec okresu	14	14
- długoterminowe	14	14

ZMIANA STANU REZERW W 2017

	Tytułu rezerw Świadczenia pracownicze	Razem
Stan na początek okresu	7	7
Zwiększenia	3	3
- aktualizacja wyceny	3	3
Zmniejszenia	-	-
Stan na koniec okresu	10	10
- długoterminowe	10	10

11.3 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Wysokość rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ustalana jest przy zastosowaniu metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarium na koniec roku obrotowego i odnoszona w ciężar kosztów operacyjnych dotyczących kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży i kosztu własnego sprzedaży w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń przez cały okres

zatrudnienia pracowników w spółkach Grupy. Zyski i straty aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia odnoszone są do innych całkowitych dochodów. Grupa nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na te świadczenia. Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w pozycjach rezerw długo i krótkoterminowych.

Grupa co roku przeprowadza wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń, kosztów bieżącego zatrudnienia oraz kosztów przeszłego zatrudnienia ustalone zostały przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	31.12.2018	31.12.2017
Główne założenia przyjęte przez aktuarium		
- stopa dyskontowa	3,13%	3,40%
- przewidywany wzrost wynagrodzeń		
w roku następnym	2,50%	2,50%
na lata następne	2,50%	2,50%
- stopa mobilności		
dla pracowników zatrudnionych na umowach na czas nieokreślony	10,60%	-
dla pracowników zatrudnionych na umowach czasowych	19,30%	-
Wielkości wykazane w sprawozdaniu z wyniku	1	1
- koszty zatrudnienia ujęte w kosztach ogólnego zarządu	1	-
Wielkości rozpoznane w całkowitych dochodach	(2)	(2)
Wielkości ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	14	10
- rezerwy długoterminowe	14	10

	31.12.2018	31.12.2017
Koszty bieżącego zatrudnienia	1	1

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2018 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego – przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(2)	2
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(1)	1
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	2	(2)

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2017 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego – przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(2)	2
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(1)	1
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	2	(2)

Profil przewidywanych kwot przepływów pieniężnych w najbliższych latach, w podziale na odpowiednie świadczenia. Wartości te uwzględniają nominalne kwoty wypłat oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe
Rok 6 i później	61	1

	2018	2017
KOSZTY ZATRUDNIENIA		
Wynagrodzenia	1 807	1 489
Składki na ubezpieczenia społeczne	305	261
Inne świadczenia pracownicze	61	84
Koszty zatrudnienia, razem	2 173	1 834

Różnica pomiędzy wartością kosztów zatrudnienia zaprezentowanych powyżej, a kosztami pracowniczymi zaprezentowanymi w nocie 3.2 wynika z odmiennego ujęcia kosztów w obu notach.

W nocie 3.2 prezentowane są koszty w układzie rodzajowym poniesione w danym okresie sprawozdawczym, a w nocie wyżej w układzie kalkulacyjnym dotyczące danego okresu.

11.4 Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe

Zasady rachunkowości

Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe dotyczą ściśle określonych świadczeń na rzecz jednostki, lecz jeszcze niestanowiących zobowiązania, lub prawdopodobnych kosztów, których kwota lub data powstania nie są jeszcze znane. Czas i sposób rozliczeń jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem ostrożnej wyceny.

	31.12.2018	31.12.2017
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczą rezerw na:	528	551
- niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	84	41
- koszty wykonanych a niefakturowanych usług	-	232
- koszty wypłat wynagrodzeń dla twórców	432	278
- pozostałe	12	-
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe, razem	528	551
- krótkoterminowe	528	551

CZĘŚĆ 12 POZOSTAŁE NOTY

12.1 Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Zasady rachunkowości

Za zobowiązania warunkowe Grupa uznaje potencjalny przyszły obowiązek wykonania świadczeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń nieobjętych całkowitą kontrolą spółek Grupy oraz obecny obowiązek, którego nie ujęto w sprawozdaniu finansowym z powodu braku prawdopodobieństwa konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia tego obowiązku lub w przypadku, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. W oparciu o analizy i prognozy, Grupa określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych jako niskie.

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania warunkowe	76 390	72 884
- zapłata warunkowa za akcje spółki zależnej	76 390	70 734
- zabezpieczenie kredytu bankowego - cesja należności	-	1 250
- zabezpieczenie kredytu bankowego - zastaw rejestrowy na zapasach	-	900
Środki trwałe	214	260
- używane na podstawie umowy najmu	214	260

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieuwzględnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

W zobowiązaniach warunkowych Grupa wykazuje potencjalne zobowiązanie wobec byłych większościowych akcjonariuszy spółki zależnej Cortria Corporation w wysokości 76 390 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 70 734 tys. zł), związane z potencjalnym wylicencjonowaniem, rozwojem, rejestracją leku, a także opłaty ze sprzedaży produktu, finansowane z dochodów uzyskanych z tego tytułu. Wysokość potencjalnego zobowiązania została oszacowana jako procent oczekiwanych zysków z komercjalizacji projektu po jego zakończeniu.

Poza ujętymi w sprawozdaniu finansowym, w Grupie nie występują inne zobowiązania warunkowe oraz nieuwzględnione zobowiązania wynikające z zawartych umów.

12.2 Nota objaśniająca do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Struktura środków pieniężnych przyjętych do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych znajduje się w nocie 4.6.

Dodatkowe informacje do wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2018	31.12.2017
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	597	9
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	597	9
Zmiana stanu należności zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	3 294	2 480
- zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(552)	520
- przeniesienie pozostałych aktywów trwałych i obrotowych do należności	(250)	58
Zmiana stanu należności zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 492	3 058
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(2 589)	(806)
- zmiana stanu zobowiązań finansowych	2 627	811
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(59)	69
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	(15)	-
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(36)	74
Inne korekty netto wykazane w części operacyjnej skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	(3)	(2)
- zyski (straty) aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(3)	(2)
Wydatki z tytułu innych zobowiązań finansowych wykazane w części finansowej skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	(53)	(93)
- płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(53)	(93)

12.3 Zysk na akcję

Zasady rachunkowości

Zysk netto na akcję jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie. Średnioważona liczba akcji została obliczona jako średnia arytmetyczna liczby akcji na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku za rok przypadającego dla akcjonariuszy spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku powiększoną o średnią ważoną liczbę akcji zwykłych, które byłyby wyemitowane przy zamianie wszystkich rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

	2018	2017
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	(444)	(2 459)
Średnia ważona liczba akcji	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą podstawowy (w zł)	(0,05)	(0,28)
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą rozwodniony (w zł)	(0,05)	(0,28)

12.4 Płatność w formie akcji

Zasady rachunkowości

Spółka Dominująca, w stosunku do Pharmena S.A. – Pelion S.A. prowadzi programy, w ramach których członkom kadry kierowniczej przyznawane są niezbywalne opcje na akcje. Osobami uprawnionymi do udziału w programie są wskazani przez Radę Nadzorczą członkowie Zarządu Pelion S.A. i inne osoby ze ścisłego kierownictwa Grupy.

Koszt transakcji rozliczanych z osobami uprawnionymi jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model wyceny opcji na akcje Blacka-Scholes. Przy wycenie programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji Spółki Dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy, kończącym się w dniu, w którym osoby uprawnione zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń.

W obydwu prezentowanych okresach, w Grupie Pharmena nie występowały programy płatności w formie akcji.

Program opcji managerskich prowadzonych przez Spółkę Dominującą wyższego szczebla – Pelion S.A. nie ma wpływu na sprawozdanie skonsolidowane Grupy Pharmena.

12.5 Dywidendy wypłacone

W obydwu prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach, Spółka Dominująca nie wypłacała dywidendy.

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 30 maja 2017 r. cały zysk wypracowany przez Spółkę Dominującą w 2016 roku został przeznaczony na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 20 czerwca 2018 r. strata wypracowana przez Spółkę Dominującą w 2017 została pokryta w całości zyskami z lat przyszłych.

12.6 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje Grupy z podmiotami powiązanymi obejmują transakcje ze:

- spółkami wchodzącymi w skład Grupy Pelion,

- członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin,
- zarządem oraz organem nadzorującym (wynagrodzenia) – nota 12.7.

W oparciu o zapisy MSSF 10 B86, transakcje pomiędzy Spółką Dominującą a jej spółkami zależnymi Cortria Corporation i Menavitin GmbH, podlegały eliminacji w skonsolidowanym sprawozdaniu.

PRZYCHODY OPERACYJNE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	2018	2017
Podmioty z Grupy Pelion	4 826	6 268
PGF S.A.	2 958	4 416
Pharmapoint S.A.	506	579
DOZ S.A. DIRECT S.k.	1 141	1 180
NATURA Sp. z o.o.	74	93
DOZ.PL Sp. z o.o.	146	-
ePRUF S.A. w Łodzi	1	-
Spółki zależne	940	965
Cortria Corporation w Bostonie	940	965
	5 766	7 233

ZAKUP OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	2018	2017
Podmioty z Grupy Pelion	1 239	4 718
DOZ S.A.	254	284
Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. *	-	2 359
Business Support Solution S.A.	117	121
PGF S.A.	457	1 213
Pharmalink Sp. z o.o.	21	-
DOZ S.A. DIRECT S.k.	216	572
NATURA Sp. z o.o.	7	18
DOZ.PL Sp. z o.o.	150	129
Bez Recepty Sp. z o.o.	-	8
Pelion S.A.	17	14
	1 239	4 718

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	31.12.2018	31.12.2017
Podmioty z Grupy Pelion	238	2 657
DOZ S.A.	-	22
PGF S.A.	-	1 842
Pharmapoint S.A.	122	202
DOZ S.A. DIRECT S.k.	116	553
NATURA Sp. z o.o.	-	38
Spółki zależne	940	447
Cortria Corporation w Bostonie	940	447
	1 178	3 104

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	31.12.2018	31.12.2017
Podmioty z Grupy Pelion	1 374	553
DOZ S.A.	105	-
Business Support Solution S.A.	21	10
PGF S.A.	214	240
Pharmalink Sp. z o.o.	26	-

DOZ S.A. DIRECT S.k.	-	293
DOZ.PL Sp. z o.o.	46	-
Pelion S.A.	962	10
	1 374	553

* Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. nie jest powiązana ze spółkami z Grupy Pharmena, w związku z czym, w powyższej tabeli nie wykazano sald z tą spółką, natomiast obroty wykazano za okres od początku roku do dnia sprzedaży.

Transakcje z podmiotami powiązanymi zostały zawarte na warunkach rynkowych.

Spółki Grupy nie przeprowadzały transakcji z członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin.

12.7 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Jako kluczowy personel kierowniczy Grupa traktuje członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki Dominującej.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych należnych i potencjalnie należnych dla osób zarządzających i nadzorujących w roku 2018 wynosiła:

- Członków Zarządu 564 tys. zł. (2017 r. – 697 tys. zł)

Konrad Palka	Prezes Zarządu	300 tys. zł	(2017 r. - 366 tys. zł)
Marzena Wieczorkowska	Wiceprezes Zarządu	120 tys. zł	(2017 r. - 183 tys. zł)
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu	144 tys. zł	(2017 r. - 148 tys. zł)

- Rady Nadzorczej 0 tys. zł (2017 r. – 0 tys. zł).

Wartość zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych członków Zarządu i Rady Nadzorczej lub zobowiązań zaciągniętych w związku z tymi emeryturami w 2018 r. wyniosła:

- dla Członków Zarządu 0 tys. zł,
- dla Członków Rady Nadzorczej 0 tys. zł.

12.8 Zatrudnienie w Grupie

Przeciętne zatrudnienie w 2018 roku w Grupie Pharmena wyniosło 19 osób, w 2017 roku 20 osób.

12.9 Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 3 stycznia 2019 r. Pharmena S.A. zawarła umowę licencyjną ze spółką zależną Menavitin GmbH, na podstawie której udzieliła spółce zależnej licencji na wykorzystanie cząsteczki 1-MNA, znaków towarowych Menavitin oraz formułacji gotowych produktów tj. suplementów diety (opartych o 1-MNA) i dermokosmetyków. Licencja dotyczy terytorium Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Licencja jest wyłączna. Wysokość opłaty licencyjnej to jednocyfrowy procent od obrotu. Zawarcie powyższej umowy licencyjnej jest jednym z elementów realizacji strategii wprowadzenia do sprzedaży suplementów diety 1-MNA w Polsce i Europie.

W dniu 14 stycznia 2019 r. Pharmena S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę o kredyt odnawialny z kwotą kredytu do 2 000 tys. zł. Oprocentowanie kredytu jest zmienne oparte na WIBOR 3M + marża banku. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2019 r.

Zabezpieczeniem kredytu są:

- weksel własny in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową,
- upoważnienie dla BGK do rachunku bankowego prowadzonego w BGK,

- zastaw rejestrowy na zapasach towarów i materiałów o wartości min. 2 000 tys. zł do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 4 000 tys. zł,
- przelew wierzytelności z polis ubezpieczeniowych zapasów,
- przelew wierzytelności z Umowy Dystrybucyjnej z dnia 04.08.2003 r. wraz z późniejszymi zmianami zawartej między Kredytobiorcą a Polską Grupą Farmaceutyczną S.A. z siedzibą w Łodzi,

Umowa została zawarta w ramach zarządzania bieżącą płynnością finansową Grupy. Powyższa umowa została zawarta na warunkach rynkowych.

W dniu 21 stycznia 2019 r. Pharmena S.A. dokonała podwyższenia kapitału o 300.000 USD (poprzez emisję 3.000 nowych akcji) w spółce zależnej Cortria Corporation. Podwyższenie jest finansowane ze środków własnych Spółki Dominującej. Środki z podwyższenia kapitału zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów bieżącej działalności spółki Cortria Corporation.

W dniu 4 lutego 2019 r. Pharmena S.A. zawarła umowy pożyczek z:

- Pelion S.A. na kwotę 5 300 tys. zł,
- Panem Konradem Palką - Prezesem Zarządu Pharmena S.A. na kwotę 500 tys. zł,
- Panem Jerzym Gębickim - Przewodniczącym Rady Nadzorczej Pharmena S.A. na kwotę 700 tys. zł.

Pożyczki przeznaczone są na sfinansowanie wprowadzenia suplementów diety do sprzedaży w Polsce i na częściowe sfinansowanie wprowadzenia suplementów diety do sprzedaży w wybranych krajach Unii Europejskiej (kwota 6 000 tys. zł) oraz na częściowe sfinansowanie przeprowadzenia badań nad TRIA- 662 (1-MNA) na modelach zwierzęcych w nowych wskazaniach: niealkoholowym stłuszczeniowym zapaleniu wątroby (NASH) oraz tętniczym nadciśnieniu płucnym (PAH) (kwota 500 tys. zł). Termin spłaty pożyczek określono do dnia 31 stycznia 2020 roku. Powyższe pożyczki stanowią finansowanie pomostowe do czasu pozyskania środków z emisji Akcji serii E. Pharmena S.A. ma obowiązek przedterminowej spłaty pożyczek w ciągu 7 dni od daty otrzymania środków z emisji Akcji serii E).

W dniu 22 lutego 2019 r. spółka zależna - Cortria Corporation, otrzymała podpisaną umowę ramową z ośrodkiem badawczym - spółką SMC Laboratories, Inc. z siedzibą w Tokio w Japonii dotyczącą współpracy w zakresie badań przedklinicznych na modelach zwierzęcych. W ramach powyższej umowy ramowej, Pharmena S.A. za pośrednictwem spółki zależnej Cortria Corporation w USA planuje rozpocząć badanie przedkliniczne leku 1-MNA na modelu zwierzęcym we wskazaniu niealkoholowe stłuszczeniowe zapalenie wątroby w celu określenia efektywnej dawki leku 1-MNA pod przyszłe badania kliniczne fazy IIB. W tym celu, na podstawie zawartej umowy ramowej, Spółka Dominująca zamierza złożyć zlecenie na przeprowadzenie badania na modelu zwierzęcym. Zawarcie umowy ramowej nie powoduje powstania żadnych zobowiązań finansowych dla Grupy.

